

Incognito, la București...

M-am întâlnit acum cităva vreme, în fața „Intercontinentalului”, imaginați-vă, cu profesorul Higgins... Nu-mi venea a crede! Același macferlan elegant, purtat cu o supremă neglijență, aceeași pălărie, tipic englezească, de „tweed”, același carnețel cu scoarțe de piele roșie, în care, cu un creionas, nota tot timpul cite ceva. Profesorul Higgins e profesor de fonetică... Maniac de fonetică... Celebritatea i-a făcut-o magnificul irlandez G. B. Shaw, care l-a descris ca nimeni altul, în piesa sa Pygmalion, unde își demonstrează, pe o nouă Galatee, Eliza Doolittle, darurile sale de uluitor pedagog. M-a surprins nealterata sa tinerețe (după calculele mele, profesorul are peste 90 de ani), dar mai ales faptul că el, cetățean britanic, vorbea o românească fără cusur, credeți-mă, chiar fără accent.

Bineînțeles, l-am salutat (il cunoscusem mai de mult și ne întâlnisem de câteva ori, de-a lungul vieții mele teatrale), l-am complimentat pentru eterna sa tinerețe și pentru româneasca sa fără cusur, apoi mi-am permis să-l întreb :

— Cum vă petreceți timpul la București, profesore ?

— Studiez ! Studiez accente și maniere de a vorbi în limba română !

— Unde ? — am continuat eu să-l cercetez, cu o curiozitate deloc anglo-saxonă.

— Bineînțeles, în sălile de spectacole ! Sint hotărât să testez accentele limbii române, prin actorii teatrelor bucureștene... O experiență pasionantă... Un exemplu, un accent de Brăila...

— N-am remarcat c-ar exista un accent tipic brăilean...

— Există, dragul meu, există... E-ul curat e transformat prin acest accent în IE, diftongii sint precipitați, la care se adaugă niște intonații ciudat slave și unele prelungiri cu ușoare reminis-

cențe turce... Am surprins eroina unei tragedii grecești și un poet din vechea Romă, pe scenă, vorbind cu accent brăilean... Poetul roman spunea textul cam așa : „Piepinii dien gradiena lioi Luocuolos au fuost diestruși di stiudenții diela Ruoma...” Intr-o piesă a unui dramaturg elisabetan, imaginați-vă, am descoperit la deținătorul rolului titular, un mare actor — actorii români sint deosebit de dăruși ! —, un splendid eșantion de accent bucovinean, adică o glisare a diftongului IA către dubla vocală E. „Celeea și Deleea sunt în deespora den deferite motive...” în loc de corectul „Celia și Delia sint în diaspora din diferite motive...” Se vulgarizează frumoasa limbă română chiar pe scenă, mulți transformând valoarea elegantă a O-ului în degradatul UO, „Om”, într-o astfel de reprezentare sonoră, devenind „Uom”, „pomul” devenind „puom” ! Apoi, A-urile triplate față de valoarea lor nominală — triplarea A-urilor este, după părerea mea, de origine transilvăneană — și, asta, în piese de Molière sau Musset... Apoi E-urile transformate în A-uri leneșe, bazice, trenante... „Fătă” în loc de „Fete” — „Tălăfon” în loc de „Telefon”... Crede-mă, carnetul meu e plin de exemple... Intenționez să scriu un studiu...

— Mai rămâneți mult la București ? — întreb eu, speriat.

— Nu știu cit... Astă-seară vorbesc la telefon cu Eliza, soția mea... Este și ea acum profesoară de fonetică... De trei săptămîni e la Stockholm, studiază dialecte și accente nordice...

— Mi-o făcut plăceri si vi rivăd, domn'profesor !

— Observ că și dumneata ai un curios accent ieșean, Sir — îmi spuse pedant anglo-saxonul.

Mihai GÎRNIȚĂ